



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 933/2019
18.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Соње Павловић, Радослава Петровића, Драгана Аћимовића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због продуженог кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Бусарца, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пожаревцу К 667/13 од 14.02.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 297/19 од 13.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 18.02.2020. године, већином гласова донео је:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Бусарца, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Пожаревцу К 667/13 од 14.02.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 297/19 од 13.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу К 667/13 од 14.02.2019. године, између осталог, окривљени АА оглашен је кривим због продуженог кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, па је осуђен на казну затвора у трајању од 2 године, коју ће издржати по правноснажности пресуде, а у коју му се урачунава време проведено у притвору од 05.05.2013. године до 05.06.2013. године.

Истом пресудом, између осталог, обавезан је окривљени АА да надокнади трошкове кривичног поступка у корист буџетских средстава суда и трошкове које је поводом вођења овог кривичног поступка имао оштећени ББ, о којим трошковима ће суд одлучити посебним решењем, као и да у корист буџетских средстава суда, плати суду износ од 15.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је оштећени ББ ради остваривања имовинско правног захтева, упућен на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 297/19 од 13.05.2019. године, одбијена је као неоснована заједничка жалба бранилаца окривљеног АА, адвоката Слободана Цветановића и Горана Петровића и првостепена пресуда потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Александар Бусарац, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев као основан и укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или да, уколико нађе да је у спроведеном поступку дошло само до повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, побијане пресуде преиначи и окривљеног огласи кривим због кривичног дела крађа из члана 204. став 3. КЗ и изрекне му казну која одговара тежини дела и олакшавајућим околностима, те правилно окривљеном у изречену казну, урачуна и време проведено у притвору од 03.07.2013. године до 26.07.2013. године.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је на седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, оцењујући притом законитост предузетих радњи које су предмет испитивања, у смислу одредбе члана 604. ЗКП којом је прописано да ће се законитост радњи предузетих пре почетка примене овог законика, оцењивати по одредбама Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“, бр. 58/04, 85/05, 85/05 – др. закон, 115/05, 49/07, 122/08, 20/09 – др. закон, 72/09 и 76/10), нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са образложењем да се побијане пресуде заснивају на исказима окривљеног датим пред овлашћеним службеним лицима МУП РС Пожаревац дана 06.05.2013. године и пред истражним судијом Основног суда у Пожаревцу дана 07.05.2013. године, на којим доказима се према одредбама ЗКП не могу заснивати, обзиром да су супротни члану 16. сада важећег ЗКП, односно члану 89. ЗКП који је био на снази у време предузимања тих доказних радњи.

Наиме, у погледу наведених исказа бранилац окривљеног истиче да окривљени пре саслушања у ПС Пожаревац и пред истражним судијом Основног суда у Пожаревцу, није поучен о својим правима из члана 13. став 3. ЗКП, који је, према наводима захтева, био на снази у време предузимања тих радњи, нити је упозорен да све што изјави може бити употребљено против њега као доказ, те

оспорава присуство браниоца приликом саслушања окривљеног у ПС Пожаревац дана 06.05.2013. године. Такође, у погледу исказа окривљеног датог пред истражним судијом Основног суда у Пожаревцу дана 07.05.2013. године истиче да у записник о овом саслушању није забележено да се окривљени одрекао права на браниоца, нити је изабраном браниоцу отказао пуномоћје на који начин је поступљено супротно члану 89. став 10. у вези става 9. ЗКП.

Међутим, изложени наводи захтева за заштиту законитости, по оцени Врховног касационог суда, нису основани.

Одредбом члана 226. став 9. раније важећег ЗКП прописано је да ако осумњичени, у присуству адвоката пристаје да да исказ, орган унутрашњих послова ће га саслушати према одредбама тог законика о саслушању окривљеног, да ће о саслушању осумњиченог, орган унутрашњих послова ће обавестити надлежног јавног тужиоца који може присуствовати његовом саслушању, те да се записник о том саслушању не издваја из списка и може се користити као доказ у кривичном поступку.

Одредбом члана 89. став 9., раније важећег ЗКП прописано је да окривљени може бити саслушан у одсуству браниоца ако се изричито одрекао тог права, а одбрана није обавезна, ако бранилац није присутан иако је обавештен о саслушању (члан 251.), а не постоји могућност да окривљени узме другог браниоца или ако за прво саслушање окривљени није обезбедио присуство браниоца ни у року од 24 сата од часа када је поучен о овом праву (члан 4. став 2. тачка 2), осим у случају обавезне одбране, док је у ставу 10. истог члана прописано да ако је поступљено противно одредбама става 8. и 9. овог члана или окривљени није поучен о правима из става 2. овог члана или ако изјаве окривљеног из става 9. овог члана о присуствовању браниоца нису убележене у записник, на исказу окривљеног не може се заснивати судска одлука.

Записник о саслушању окривљеног, тада осумњиченог АА пред овлашћеним службеним лицем Полицијске управе у Пожаревцу, број Ку-633/13 од 06.05.2013. године, садржи изричиту констатацију о правима о којима је, сагласно одредбама члана 226. став 9. у вези са чланом 4. и 89. ЗКП који је био на снази у време предузимања доказне радње, поучен осумњичени пре саслушања, и то о праву на браниоца и да није дужан да одговара на постављена питања и да је упозорен да се све што изјави може употребити против њега у кривичном поступку, а записник о саслушању осумњиченог потписан је од стране окривљеног и његовог изабраног браниоца, адвоката Душана Младеновића, без примедби.

Поред наведеног, из записника о саслушању окривљеног АА датом пред истражним судијом Основног суда у Пожаревцу дана 07.05.2013. године, утврђено је да је исти од стране истражног судије поучен о својим правима у смислу члана 89. и 4. ранијег ЗКП, те да се исти изјаснио да има ангажованог браниоца адвоката Душана Младеновића, али да ће своју одбрану изнети пред судом без његовог присуства. Наведени записник потписан је од стране окривљеног без примедби.

Како из списка предмета произилази да је против окривљеног вођен поступак због постојања основане сумње да је извршио кривично дело из члана 204. став 3. КЗ (тада важећег), за које је била прописана казна затвора у трајању од две до десет година, то у конкретном случају приликом саслушања окривљеног пред истражним судијом Основног суда у Пожаревцу, није било места примени члана 71. став 1. ЗКП, који је важио у време предузимања те доказне радње, а према којој одредби је окривљени морао имати браниоца ако се поступак води због кривичног дела за које се може изрећи казна затвора преко десет година.

Поред наведеног одредба члана 13. ЗКП, а самим тим и став 3. наведене одредбе, на које бранилац указује у поднетом захтеву је изменама и допунама Законика о кривичном поступку, објављеним у Службеном гласнику РС 72/2009 од 03.09.2009. године брисана, због чега иста није ни могла бити примењена приликом саслушања окривљеног дана 06. и 07.05.2013. године, пред овлашћеним службеним лицима ПУ Пожаревац односно пред истражним судијом Основног суда у Пожаревцу.

По налажењу Врховног касационог суда, из свега напред наведеног произилази да су саслушања окривљеног и пред полицијом и пред истражним судијом, дата у свему у складу са одредбама тада важећег ЗКП којима је регулисан поступак саслушања окривљеног. Наиме, окривљени АА у полицији је саслушан у свему у складу да одредбом члана 226. став 9. раније важећег ЗКП, при чему је том приликом, као и пред истражним судијом Основног суда у Пожаревцу и поучен о својим правима у смислу члана 4. став 2. тачка 2. ранијег ЗКП, а у смислу члана 89. став 9. истог ЗКП, окривљени се на саслушању пред истражним судијом одрекао права на браниоца и изјаснио се да ће изнети своју одбрану без присуства изабраног браниоца, што је и констатовано на том записнику, а одбрана није била обавезна.

Имајући у виду наведено, по оцени Врховног касационог суда, неосновани су наводи браниоца којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, будући да наведени записници чију законитост оспорава бранилац у поднетом захтеву, представљају законите доказе и на њима се може заснивати судска одлука.

Као разлог подношења захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Бранилац окривљеног у захтеву пре свега наводи да у конкретном случају није било услова да се радње описане у изреци првостепене пресуде квалификују као продужено кривично дело, те надаље детаљно анализирајући одредбу члана 61. КЗ, заправо истиче да је квалификацијом предметног кривичног дела као продужено дело из члана 204. став 3. у вези става 1. КЗ, примењен закон који се не може применити.

Из законског описа бића кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. КЗ („Службени гласник РС“, број 72/2009, који се примењивао од 11.09.2009. до 03.12.2013. године) произилази да ово кривично дело, које представља посебан

квалификовани облик крађе, чини лице које кривично дело крађе из члана 203. КЗ (одузимање туђе покретне ствари другом у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист) изврши под неком од квалификаторних околности предвиђених у тачкама од 1) до 6) наведеног члана, док став 3. истог члана постоји ако је дело из става 1. извршено од стране организоване криминалне групе или ако вредност украдених ствари прелази износ од милион и петсто хиљада динара.

Супротно изложеним наводима захтева, Врховни касациони суд налази да се у радњама окривљеног АА, описаним у изреци првостепене пресуде, стичу сви битни како објективни тако и субјективни елементи продуженог кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. КЗ, због којег је оглашен кривим, обзиром да из изреке првостепене пресуде произилази да је окривљени у два наврата у периоду од 23.04. до 30.04.2013. године, у стању урачунљивости, свестан свог дела и да је исто забрањено, најпре сам, а затим са још једним лицем из просторија предузећа ВВ, у намери присвајања и прибављања противправне имовинске користи, одузео туђе покретне ствари у укупној вредности 2.964.000,00 динара, наведене и ближе описане у изреци правноснажне пресуде, власништво оштећеног ББ, на начин описан у изреци пресуде, а која дела су учињена у временској повезаности и која представљају једну целину због коришћења истих ситуација и јединственог умишљаја окривљеног.

Стога су неосновани и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА и у делу којим се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Наводима поднетог захтева, који се тичу одузетих ствари и броја учињених радњи, по оцени Врховног касационог суда, бранилац окривљеног заправо указује на погрешно утврђено чињенично стање, односно повреду кривичног закона из члана 440. ЗКП.

Осталим наводима захтева за заштиту законитости, бранилац указује на повреду кривичног закона из члана 63. став 1. КЗ, истичући да окривљеном у изречену казну није урачунато време проведено у притвору.

Међутим, Врховни касациони суд се у оцену изнетих навода браниоца окривљеног није упуштао, јер погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање (члан 440. ЗКП) и повреда кривичног закона из члана 63. став 1. КЗ, не представљају законом дозвољене разлоге у смислу члана 485. став 4. ЗКП за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Зоран Таталовић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић